

NOTAT

Til: Styret
Fra: Administrerende direktør Alice Beathe Andersgaard
Dato: 11.10.2017

Sak: **Nasjonale retningslinjer for brukermedvirkning.**

Det har vært ulike rutiner og praksis for brukermedvirkning på systemnivå i helseregionene. I 2015 stilte derfor Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) krav om at prinsipper og rutiner bør være like.

I protokoll fra foretaksmøte den 7. januar 2015 ble det i kap. 3.5.2 stilt følgende krav til de fire regionale helseforetakene:

«Foretaksmøtet ba de regionale helseforetakene om å etablere felles retningslinjer og enbetlig praksis for brukermedvirkning på systemnivå for regionale helseforetak og helseforetak innen den 1. juni 2015. Det blir lagt til grunn at arbeidet skjer i samarbeid med de regionale brukerutvalgene.»

I 2016 fulgte HOD opp med et tilleggskrav om at det skulle etableres ungdomsråd i helseforetakene, og følgende krav ble stilt i protokoll fra foretaksmøte den 12. januar 2016:

«Foretaksmøtet ba de regionale helseforetakene om at det i felles retningslinjer for brukermedvirkning for regionale helseforetak og helseforetak tas inn bestemmelser om at alle helseforetak skal etablere ungdomsråd.»

Retningslinjene for brukermedvirkning ble vedtatt i Styremøte i Helse Sør-Øst RHF 27.april 2017 i sak 043-2017. De nye felles retningslinjene er på de fleste punkter lik gjeldene praksis i Helse Sør-Øst, slik det også er nedfelt i veileder for brukerutvalg i Helse Sør-Øst fra juni 2013. (følger vedlagt)
Administrerende direktør vil i denne saken gjøre Styret kjent med felles nasjonale retningslinjer for brukermedvirkning.

Spesielle forhold Styret bør være kjent med:

Oppnevning av leder og nestleder

En vesentlig endring i forhold til dagens praksis i Helse Sør-Øst er at leder og nestleder i brukerutvalg etter de nye felles retningslinjene oppnevnes av styret, etter forslag fra administrerende direktør. Praksis i Helse Sør-Øst har vært at Brukerutvalget har vært gitt fullmakt til å konstituere seg selv med oppnevning av leder og nestleder og at oppnevningen stadfestes av Styret.

Observatører til Styret

I forslaget til felles nasjonale retningslinjer er det angitt at en til to representanter fra Brukerutvalget, hvorav den ene er brukerutvalgets leder, møter i styremøtene som observatør med tale- og forslagsrett. I Helse Sør-Øst er det praksis at brukerutvalget har to representanter med observatørstatus i styremøtene, og dette anbefales videreført.

Vararepresentasjon

I Helse Sør-Øst har det, til forskjell fra de andre helseregionene, aldri vært et system med vararepresentasjon i brukerutvalg. Det er ikke lagt opp til endret praksis på dette området.

Ungdomsråd

Det ble etablert Ungdomsråd i Oppland i 2015 og i Hedmark i 2016. Administrerende direktør vil styrke arbeidet i ungdomsrådene ved at det er opprettet faste kontaktpunkt mellom Brukerutvalget og Ungdomsrådene, det avholdes faste møter mellom koordinatorene for Ungdomsrådene og foretaksledelsen samt at driftsutgiftene for ungdomsrådene finansieres sentralt, på samme måte som Brukerutvalget.

Honorering

Satsene for godtgjøring av brukerrepresentanter har vært ulik mellom helseregionene. I arbeidet med å lage felles nasjonale retningslinjer ble det i utgangspunktet enighet om at hver helseregion skulle fastsette/videreføre egne regler for honorering. Brukerutvalg i Helse Sør-Øst honoreres etter satser og prinsipper som følger av statens satser, og det anbefales at medlemmer i Ungdomsråd mottar 50 % av statens satser.

Helse Sør-Øst skiller seg i dette fra de øvrige helseregionene som har laget egne system for honorering. Ved behandling av saken i styret for Helse-Nord RHF ba styret adm. direktør om å arbeide for en harmonisering av honoreringssystemet på tvers av regionene. Det er bestemt at de regionale helseforetakene skal bidra i arbeidet med harmonisering av retningslinjene for honorering med mål om felles nasjonale satser for brukermedvirkning i løpet av 2018.

Konklusjon

Administrerende direktør er av den oppfatning at felles retningslinjer for brukermedvirkning innebærer at det nasjonalt er gode, felles retningslinjer for brukermedvirkning på systemnivå. Dette gir et godt grunnlag for god brukermedvirkning i Sykehuset Innlandet.

Vedlegg:

Styresak 043-2017 i Helse Sør-Øst RHF om nasjonale retningslinjer for brukermedvirkning.
Nasjonale retningslinjer for brukermedvirkning med regionale tilpasninger.